



FORUM SRBIJA NEMAČKA

PRIJATELJSTVO I SARADNJA



Aleksandar Vučić, prvi potpredsednik Vlade i počasni član Foruma

Kod nas u Srbiji donedavno su postojale brojne predrasude zbog različitih istorijskih prilika i o nemačkoj državi i o nemačkom narodu. Odnedavno mnogi, kada govore o prijateljstvu sa Nemačkom, obično razmišljaju o tome kako su nam potrebne nemačke pare, a srpska pamet je valjda uvek iznad, i mi ćemo se snaći i znati kako da im nešto uzmemo. A ja želim da kažem da je najvažnije u ovom odnosu, bar za Srbe, građane Srbije i Srbiju, da naučimo od naših nemačkih prijatelja kako se vodi ozbiljna i odgovorna politika, da naučimo kako da radimo više, kako da budemo ozbiljniji i odgovorniji, kako da svakoga dana menjamo sebe, kako da učimo svakoga dana, i bar u ponečemu da možemo da se uporedimo sa Nemcima i sa nemačkom državom.

Pred Srbijom je težak put, ali Srbija ima sigurnu budućnost. Sve je u našim rukama, sve zavisi od našeg rada, od naše posvećenosti, od naše marljivosti. Ako mi budemo bili spremni da prihvatimo borbu za bolji život naših građana, ukoliko se budemo ponašali odgovorno, ozbiljno, ja sam uveren da ćemo imati podršku i kancelara Šredera, i nemačke države i kancelarke Angele Merkel, da ćemo imati podršku i nemačkog naroda, a podrška Nemačke ne znači koliko ćemo mi da uzmemo od njih – suština je pre svega šta mi moramo da uradimo da bi nas oni uopšte prihvatili za prijatelje. I mnogo bolnih i teških stvari tek ćemo morati da napravimo da bi Nemačka prihvatila Srbiju onako kako je prihvatila neke druge narode i neke druge zemlje. I nije mi teško i ne stidim se da to kažem – mnoge naše poteze neće tumačiti na najbolji mogući način, ali moja je želja da ovoga puta to kažem: Srbija se neće plašiti da bude prijatelj Nemačke. To znači da ispunjava svoje teške obaveze, spoljnopolitičke i unutrašnjopolitičke, i da napravi najteže ekonomske reforme koje nismo pravili u poslednjih trideset godina, da se izležimo od socijalističkog samoupravljanja, da napravimo



modernu zemlju tržišne ekonomije, i tu nećemo praviti nikakve kompromise.

Mi iz Vlade Srbije daćemo svoj doprinos i uvek ćemo želiti da učimo od Nemačke, nemačkih političara, nemačkih ekonomista, a vaši investitori Srbiju mogu da smatraju dobrim mestom za svoje investicije. Naravno, bilo je i biće uvek problema, ali ako uspemo da rešimo preko 90 odsto problema, siguran sam da će vaši investitori, uz popravljavanje poslovnog ambijenta, donošenje neophodnih zakona koje za sve ove decenije nismo uspjeli da donesemo, Srbiju osećati kao svoju kuću i osećati dobrodošlicu na svakom koraku. Čestitam vam i želim vam uspešan rad, i još jedanput hvala. Živela Srbija, živelo srpsko-nemačko prijateljstvo.

Ružica Đinđić, počasni član Foruma

Forum Srbija Nemačka osim nesumnjivog značaja koji ima za Srbiju i naše nemačke partnere, za mene ima i jedno dublje, rekla bih, simbolično značenje. Već punih deset godina "Fond Dr Zoran Đinđić", zahvaljujući podršci upravo nemačke države i privrede, gradi trajne, na uzajamnom poverenju zasnovane veze između naše dve zemlje. Fond već čitavu deceniju u praksi ostvaruje ideje Zorana Đinđića, koji nikada nije imao dileme o karakteru i značaju obnove i jačanja srpsko-nemačkih odnosa u svim oblastima. On je upravo u Nemačkoj zaokružio svoj filozofski koncept, koji je u značajnoj meri opredelio i njegovu političku i državničku praksu. Tu je stekao i trajna prijateljstva sa ljudima različitih profesija, obrazovanja, političkih i životnih stavova. Njegova, pre svega duhovna veza sa Nemačkom, sa njenim ljudima i institucijama, samo ga je učvrstila u nameri da Srbiji vrati ono mesto koje joj pripada, da je ponovo uključi u ravnopravnu zajednicu demokratskih evropskih država. Na tom putu je brutalno zaustavljen, ali decenija koja je usledila uverava nas u životnu snagu njegovih ideja.



Gerhard Šreder, bivši kancelar Savezne Republike Nemačke

Poboljšanje nemačko-srpskih odnosa veoma mi leži na srcu – pored ostalog i zato što je od velikog značaja za dalji razvoj Evrope. I veoma se nadam da će ovaj Forum doprineti da se prodube i inače veoma bliski odnosi naše dve zemlje. Koliko je važan ovaj Forum govori i to što su njegovi počasni članovi i budući srpski premijer Aleksandar Vučić i Gernot Erler, koordinator nemačke vlade za Rusiju i zemlje Istočnog partnerstva.

Za Nemačku je Srbija ključna zemlja Balkana. Aktuelna vlada Srbije je suštinski poboljšala odnose sa svim državama u regionu, naročito sa Hrvatskom i Bosnom i Hercegovinom. Sporazum od 19. aprila 2013. godine između Beograda i Prištine bio je važan korak koji doprinosi stabilnosti na Balkanu. Mnoga su pitanja u odnosima između Beograda i Prištine još otvorena, ali sam siguran da će se i ona rešiti. Činjenica je da je Srbija danas konstruktivan akter i faktor stabilnosti na Balkanu. Evropsko ujedinjenje bez zemalja zapadnog Balkana nije kompletno. Početak pristupnih pregovora između EU i Srbije 21. januara ove godine bio je istorijski čin. Jasno je: Članstvo u EU Srbije i drugih zemalja zapadnog Balkana je suštinski u sopstvenom interesu Evropske unije i moje zemlje. EU i Nemačka žele stabilan i privredno prosperitetan Balkan. To takođe znači da će one gde god mogu podržavati Srbiju na njenom nimalo lakom putu ka Evropi. Želja Vlade Srbije da najkasnije 2020. godine bude članica EU je realna, ukoliko se Srbija energično uhvati u koštac na neophodnim reformama u svim oblastima. To je očekivanje vezano za prethodne parlamentarne izbore, imajući u vidu temeljne reforme u oblasti privrede, državne uprave i pravosuđa. Dobar je znak što su u novom srpskom parlamentu po prvi put zastupljene samo partije koje se zalažu za članstvo Srbije u EU.

Budućnost Srbije je u Evropskoj uniji. To odgovara istoriji i identitetu vaše zemlje – a to je, poštovana gospođo Đinđić, bila i vizija vašeg pokojnog muža. Njegova vizija trebalo bi da bude obaveza da se put ka Evropi dosledno nastavi.

Ubeđen sam da će Nemačka biti pouzdan partner Srbije na njenom putu ka EU. Od demokratskih promena 2000. godine Nemačka je Srbiji stavila na raspolaganje bilateralnu pomoć od preko 1,6 milijardi evra. Više od bilo koje druge države. A Nemačka je takođe, zajedno sa Italijom, najveći trgovinski partner Srbije.

Početak pristupnih pregovora i sprovođenje u delo najavljenih reformi učiniće Srbiju još atraktivnijom za investicije i privući će još više nemačkih preduzeća. Srbija ima veoma velik potencijal, koji sada treba i mora da se iskoristi.

Ubeđen sam da će Forum Srbija Nemačka znatno doprineti da se veze između naše dve zemlje prodube – politički, privredno, ali pre svega i u domenu civilnog društva. Želim Forumu u tom smislu sve najbolje i mnogo uspeha.

Nesumnjiva potvrda toga je i formiranje novog saziva srpskog parlamenta i činjenica da sve stranke koje će u njemu biti zastupljene, bez obzira na razlike svojstvene svim demokratskim društvima, u svojim programima kao prioritet ističu evropski put Srbije i njen ulazak u Evropsku uniju. To znači da se većina građana svesno i odgovorno opredelila za viziju Srbije kao neodvojivog dela porodice evropskih naroda.

Takva politička volja građana unosi optimizam, ali predstavlja i veliku odgovornost za sve državne institucije, političke partije i pojedince koji tu volju građana Srbije treba da realizuju. Nimalo lak ni brzo dostižan cilj, koji zahteva znanje, odlučnost i spremnost za suočavanje sa mnogim problemima.

I upravo je Nemačka, duh njenih građana, stabilnost institucija, moćni mehanizam demokratskog odlučivanja, koji pokazuju svoju vitalnost i u najsloženijim situacijama, dobar primer i za Srbiju. Tradicionalna povezanost naših kultura, ekonomije, nauke, mnogobrojni lični kontakti, samo su neke od spona koje nas povezuju i koje predstavljaju zalag za budućnost. A najvažnija spona su, duboko sam u to uverena, međusobno poverenje i iskreni partnerski odnosi u kojima potvrđujemo naše prijateljstvo i predanost zajedničkim vrednostima evropskog društva.

Vaše lično angažovanje, poštovani gospodine Šreder, vaše iskustvo i osvedočeno prijateljstvo prema Srbiji i njenim građanima, vaše duboko poznavanje prilika u ovom delu Evrope i želja da konkretno pomognete, od neprocenjivog su značaja. Ja koristim i ovu priliku da Vam zahvalim na svemu što već dugi niz godina činite u interesu razvoja nemačko-srpskih odnosa i jačanja uzajamnog poverenja. Ubeđena sam da je i ovaj današnji susret doprinos konceptu saradnje kakvu želimo i kojoj težimo.



Kvalitet Foruma su novi ljudi

Nadamo se da će Forum biti novi instrument koji će poboljšati saradnju Srbije i Nemačke u svim aspektima, ne samo političkog života, već pre svega privrednog i kulturnog. Mogu reći da je Forum već dao svoj doprinos time što je podstakao i podržao osnivanje nove nemačke škole u Beogradu – članovi ovog Foruma su dali značajan doprinos, i verujemo da to može biti primer i za druge projekte sličnog karaktera. To bi primarno trebalo da bude privreda, ali i sve druge sfere društvenog života. Od Foruma ne treba očekivati nešto epohalno novo u odnosu na već postojeće organizacije, kao što je Nemačka privredna komora, a Privredna komora Srbije je takođe vrlo aktivna u Nemačkoj, ali se nadam da će Forum dati nove impulse sa ljudima koji su se ovde okupili. Značajna je podrška bivšeg kancelara Šredera ovom našem poduhvatu, i verujem da će nastati, kao što je rekao i gospodin Vučić, nova era u srpsko-nemačkim odnosima. Nekada su jugoslovensko-nemački odnosi bili veoma dobri, ali od tada je prošlo 25 godina, a naša novija istorija nam je poznata, naši odnosi sa Nemačkom nisu uvek bili sjajni u proteklom periodu. Nadamo se da ćemo stvoriti nove rezultate u našim odnosima.

BOJAN PREDOJEVIĆ, direktor predstavništva Profine Group Keln, član izvršnog odbora Foruma

Srpska kultura u nemačkoj javnosti

Mislim da će Forum doneti nov kvalitet u prepoznavanju mogućnosti saradnje na različitim poljima, kako u Nemačkoj tako i u Srbiji. Sami ljudi koji



su pristali da budu deo Save-ta, odnosno počasni članovi, ukazuju da je značaj Foruma prepoznat. Hoću da naglasim da slični forumi postoje i u drugim zemljama. Recimo, ja sam nedavno sreła predsednika nemačko-ruskog foruma, i on mi je iz njihovog iskustva rekao da je izuzetno važno da deo Foruma čine i značajni privrednici. To smo od početka prepoznali kao potrebu, ali naravno, trudićemo se koliko možemo da se odnosi prošire i u sferi kulture, obrazovanja, jer tu i mi možemo da ponudimo nemačkoj javnosti nešto atraktivno i visoko kvalitetno. Tu mislim na veoma dobre srpske filmove, koji su mnogo više traženi nego što nam je poznato. Imamo jednu sjajnu inicijativu koja se zove Serbinale – predstavljanje naše kulture u Nemačkoj, koja je bila izuzetno uspešna prve godine, iako je bila organizovana bez dinara podrške države. Nadam se da se takve situacije više neće događati. Naravno, imamo i veliki broj mladih ljudi koji studiraju u Nemačkoj, nadam se da će, recimo, u okviru Erasmus programa koji upravo potpisujemo, biti više onih koji

će biti zainteresovani da studiraju u Srbiji. Mislim, dakle, da ćemo moći da doprinesemo otvaranju novih puteva saradnje. Sa druge strane, ne smemo da zaboravimo da je naša dijaspora druga po veličini u Nemačkoj i nadam se da će i ona u osnivanju ovog Foruma prepoznati želju da je uključi-mo u njegov rad.

SONJA LIHT, predsednica Fonda za političku izuzetnost, članica saveta Foruma

Da stranci ne rešavaju administrativne probleme



Kada u tranzicionom periodu počnete da radite projekte sa stranim zemljama, prvo treba definisati te projekte i industrijske grane. Sledi pitanje koji su vaši potencijalni partneri u Nemačkoj za te industrijske grane. Tu bi se trebalo osloniti na nemačka mala i srednja preduzeća koja su iz perspektive Srbije ogromna jer se tamo u mala i srednja preduzeća, računaju ona koja imaju promet od 50 miliona, pa do 12-13 milijardi evra. Potom treba stvoriti pozitivnu klimu da bi privrednici došli u kontakt sa ljudima sličnih interesovanja. Sledeći deo tog lanca jeste da se pogleda koji su to uslovi koje država treba da ispuni da bi se

ta klima poboljšala, a sa druge strane, treba odrediti smer-nice ko će na čemu da radi. I ono što je najvažnije, a mislim da je Srbija tu uvek imala problema, jeste određivanje jednog projektnog tima koji mora da se svakodnevno bavi problemima i komunikacijom sa strancima. Kada definišu probleme, privrednici ne govore o strategijama, već o konkretnim temama i njihovoj implementaciji. Mi nemamo mnogo ljudi koji se bave time i koji svakodnevno rešavaju te probleme. To je ključna tačka jer će problema uvek biti. Potrebno je da se edukuje tim koji će brzo rešavati dnevne probleme. Taj tim treba da osnuju privrednici, sve se svodi na odnose među privrednicima, koji moraju da rešavaju međusobne probleme, a država je tu da postavi strateške ciljeve. Ne smemo da dozvolimo da stranci rešavaju administrativne probleme, ne mislim samo na papire, već od početka do kraja, od pripreme zemljišta i izgradnje hala do instaliranja i rada mašina. Mi imamo kvalifikovanu radnu snagu i pametan narod. Ali treba ga iskoristiti na pravi način i u pravo vreme.

DEJAN ILIĆ, naučnik i menadžer u Nemačkoj, član saveta Foruma

Model za Srbiju

Nemačka je zemlja koja je naj-uspešnije prebrodila ekonomsku krizu od 2009. godine. Mi treba da učimo od Nemačke. Oni imaju privredu koja se zasniva pre svega na srednjim i malim preduzećima, koja su zapravo ogromna, ali su srednja po broju zaposlenih, i koja su postala moćna i deo su moćne privrede najviše na osnovu veoma bliske saradnje – i međusobne i između lokalnih zajednica, obrazovanja i



ekonomskom jačanju Srbije, kao i da matičnim klijentima u Nemačkoj omogućimo bolji ambijent za ulaganja u Srbiji.

NEMANJA ŽUGIĆ, direktor predstavništva Deutsche Bank, član izvršnog odbora Foruma

Razvijanje partnerstva



preduzeća. Znači, njihov pristup podrazumeva da imate viziju, nađete svoju nišu i onda se zalažete da postignete konkurentnost koja će vam obezbediti opstanak, bez obzira na konkurentnost drugih. Mislim da je to model za Srbiju.

KORI UDOVIČKI, direktorka Centra za visoke ekonomske studije – CEVES, članica saveta Foruma

Podizanje kvaliteta saradnje



Drago mi je da postoji obostrano interesovanje za uspeh Foruma, kako od strane uspešnih pojedinaca tako i institucija iz obe zemlje. S obzirom na to da je Nemačka najvažniji privredni partner Srbije, očekujem da rad Foruma intenzivira i podigne kvalitet saradnje, od čega obe zemlje mogu imati koristi. U tom kontekstu važno mi je da kao predstavnik jedne globalne finansijske institucije mogu da dam svoj doprinos daljem

Veoma pozdravljam inicijativu Foruma Nemačka–Srbija. Intenziviranje saradnje naše dve zemlje u oblastima privrede, politike i civilnog društva, kojima teži Forum, u skladu su sa podrškom koju GIZ pruža Srbiji na njenom putu u Evropsku uniju. Nemačka je kao najveći bilateralni donator u Srbiji prisutna sa mnogim projektima, koje po nalogu Saveznog ministarstva za privrednu saradnju i razvoj (BMZ) sprovodi GIZ. Privredni odnosi, programi iz kulture i obrazovanja etabrirali su se između naše dve zemlje i mi ih podržavamo. Produbljivanje tih raznovrsnih aktivnosti trebalo bi da bude u žiži delovanja Foruma, na taj način Forum može da doprinese da se pojedine akcije komplementarno dopune i da se razviju u produbljeno partnerstvo.

SIEGMUND MÜLLER, direktor Nemačke organizacije za međunarodnu saradnju GIZ, član Saveta Foruma

KO ČINI FORUM



Forum Srbija Nemačka nudi svim zainteresovanim organizacijama i pojedincima različite oblike angažovanja i saradnje: članstvo za pojedince i grupe, kao i za institucije i kompanije. Forum predviđa i formu počasnog članstva za pojedince i institucije. Rad Foruma koncipiran je kroz različite organe: Savet Foruma, Izvršni odbor i Prijatelje Foruma.

Počasni članovi Foruma su: Ružica Đinđić (predsednica Fonda Dr Zoran Đinđić), Philipp Miessfelder (spoljnopolitički predstavnik frakcije CDU/CSU), Aleksandar Vučić (prvi potpredsednik Vlade Republike Srbije), Gernot Erler (predsednik Društva Jugoistočna Evropa), Heinz Wilhelm (Ambasador SR Nemačke u Beogradu).

U Savetu Foruma su između ostalih: Kori Udovički (direktorka Centra za visoke ekonomske studije – CEVES), Hans-Hermann Tidje (nemački novinar i menadžer medija, nekadašnji urednik najtiražnijih nemačkih novina "Bild Zeitung" i lični savetnik bivšeg kancelara Helmuta Kola), Klaus-Peter Schmidt Deguelle (nemački publicista i političar, nekadašnji savetnik ministra finansija Hansa Ajhela), Michael Schaefer (predsednik upravnog odbora BMW Fonda Herbert Quandt i nekadašnji politički direktor ministarstva spoljnih poslova SR Nemačke), Željko Sertić (predsednik Privredne komore Srbije), Dejan Ilić (naučnik i menadžer u Nemačkoj), Gabrielle Schubert (profesorka slavistike na Univerzitetu u Jeni), Sonja Liht (direktorka Beogradskog fonda za političku izuzetnost). "Prijatelje Foruma" čine kompanije i organizacije iz Srbije i Nemačke koje podržavaju ciljeve Udruženja Forum Srbija Nemačka. Forum finansira svoje aktivnosti kroz donacije članova, organizacija i kompanija kao i iz projektnog rada.

www.forumsn.org



Marko Čadež, predsedavajući Forumu

Prijateljstva ne postoje između država, već između ljudi

Šta je Forum Srbija Nemačka?

Forum Srbija Nemačka je udruženje građana iz Srbije i Nemačke koji su posvećeni stvaranju novih okvira za otvoreni dijalog i razmenu znanja profesionalaca i stručnjaka iz dve zemlje. Udruženje svoj zadatak vidi u tome da širi i razvija mrežu prijatelja Srbije u Nemačkoj i Nemačke u Srbiji.

Koliko odnosi između Srbije i Nemačke utiču na rad Forumu?

Naravno da redovna i iskrena saradnja vladâ, susreti zvaničnika, međudržavni ugovori i trgovinski sporazumi čine važan i neophodan okvir za razvoj odnosa dve zemlje. Oni definišu zajedničke interese i ciljeve. Prijateljstva, međutim, ne postoje između država, već isključivo između ljudi.

Šta čini suštinu odnosa između dve zemlje?

Mi koji smo se okupili u Forumu Srbija Nemačka smatramo da osnovu ovog udruženja čini komunikacija između pojedinaca, razvoj dijaloga svih segmenata društva obe zemlje. Bilo da je reč o pola miliona građana

srpskog porekla koji žive i rade u Nemačkoj, o menadžerima i privrednicima iz više od 400 nemačkih preduzeća koja posluju u Srbiji ili o skoro 10.000 studenata i naučnika koji su se poslednjih godina usavršavali na prestižnim nemačkim univerzitetima. Svi oni definišu tu kompleksnu mrežu odnosa dva društva, utiču na dinamiku odnosa.

Kako ocenjujete dosadašnju komunikaciju između Srbije i Nemačke?

Komunikacija između Srbije i Nemačke odvijala se u poslednjih 20 godina prevashodno u političkom prostoru. U fokusu odnosa bilo je stvaranje političke stabilnosti, kao i saniranje posledica ratnih dešavanja u ovom delu nekadašnje Jugoslavije. Stabilnost i uspostavljanje što šire podrške za put Srbije ka Evropskoj uniji godinama su bile prioritete teme u odnosima dveju zemalja. Mislim da je prvi deo ovog teškog puta uspešno završen. Ono što bi moralo da usledi jeste opšti društveni dijalog.

OPTIMIZAM UPRKOS SVEMU

Preduzeća članovi Nemačko-srpskog privrednog udruženja (DSW) naglašavaju spremnost za nova zapošljavanja i investicije i žele da učestvuju u unapređenju ekonomskog razvoja Srbije. Anketa je utvrdila da se procena ekonomske situacije u Srbiji za 2014, u odnosu na prethodnu godinu, nije znatno poboljšala: protekle godine je 80 odsto anketiranih preduzeća ocenilo ekonomsku situaciju kao lošu. Za 2014. ovaj rezultat je pozitivniji, s obzirom da 67 odsto anketiranih očekuju nepovoljno stanje privrede.

Trećina anketiranih smatra da je opšte privredno stanje u Srbiji zadovoljavajuće. Oni se ne nadaju skorom završetku ekonomske krize. Ipak, više od trećine ispitanika ocenilo je sopstveno privredno stanje kao dobro, skoro 60 odsto kao zadovoljavajuće a samo 4 odsto kao nepovoljno. Vidljivo je da se zadržao prošlogodišnji optimizam. Više od polovine njih očekuje poboljšanje svog privrednog stanja, dok 40 odsto prognozira stabilnu i nepromenjenu situaciju svog preduzeća. Samo 6 odsto predviđa pogoršanje u 2014. u odnosu na prethodnu godinu.

Pozitivan razvoj u poslovanju očekivan je i u planovima zapošljavanja i u investicionim planovima: skoro svako drugo preduzeće u poređenju sa prethodnom godinom očekuje povećanje broja zaposlenih. Nepromenjenu situaciju kod broja zaposlenih predviđa 45 odsto, dok samo 8 odsto računa na pad zapošljavanja u svom preduzeću. Ukupno 38 odsto kompanija želi da poveća investicije u tekućoj godini, dok samo 16 odsto planira suprotno. Spremnost da investiraju i zapošljavaju novu radnu snagu pokazuju posebno preduzeća iz sektora proizvodne delatnosti koja su izvozno orijentisana i sa više od 250 zaposlenih.

Ukupno 71 odsto anketiranih računa sa povećanjem troškova radne snage od 5 do 10 odsto, dok svaki peti očekuje povećanje troškova radne snage od preko 10 odsto. Pri proceni anketiranih preduzeća o uslovima poslovanja, kao i prethodnih godina, posebno se ističu nedostaci u obezbeđivanju pravne sigurnosti, predvidivosti ekonomske politike i efikasnosti javne uprave. Takođe je skrenuta pažnja na nedostatak transparentnosti u javnim tenderima i poreskom sistemu, kao i u poreskim upravama. Na pitanje koje su najvažnije i najhitnije mere Vlade Republike Srbije, najčešće su navedene neophodne reforme aktuelnog Zakona o radu, borba protiv korupcije, politička stabilnost i napredak u poslovnom ambijentu za strane investitore. Pozitivno su ocenjeni radni kadrovi i tržište rada: kvalifikacija i motivacija radnika, njihovo ukupno akademsko obrazovanje, produktivnost i dostupnost kvalifikovanih radnika i troškovi rada ocenjeni su kao dobri.



POČETAK RADA: Članovi i gosti Foruma

Bolje razumevanje, bolja saradnja

Cilj Foruma Srbija Nemačka, između ostalog, jeste i to da građani Srbije bolje upoznaju Nemačku, da Nemci saznaju više o Srbiji. Jer, neznanje dovodi do predrasuda, a predrasude kočje razvoj

Šta vam prvo pada na pamet kada pomislite na Nemačku? Neko će reći automobili, neko drugi fudbal, treći opet Hitler ili Angela Merkel ili pečalba. Tek malobrojni će prvo da pomisle na Devetu simfoniju, na Fausta, Rilkea, Budenbrokove, Grasa, na Lorelaj i Rajnu, na alpska sela, Englesku baštu ili Staru pinakoteku u Minhenu, na kanale u Hamburgu, ili alternativne klubove u Berlinu i pešćane plaže u Rostoku. Ili na Vajmar, u kome se prepliću najveći dometi i najtragičnije stranputice jednog naroda, taj centar nemačke klasike kojim su kročili Gete, Šiler i Niče, iznad kojeg se na brdu Etersberg prekrivenom bukovom šumom nalazi memorijalni centar koncentracionog logora Buhenvald.

Šta će nekom Nemcu prvo

da padne na pamet kada se spomene Srbija? Neko će se setiti Novaka Đokovića, pogotovo od kada saraduje sa Borisom Bekerom. Neko drugi će pomisliti na Exit ili provod u Beogradu, na šljivovicu ili pljeskavicu ili orijentalni melos, treći opet na tragičnu sudbinu podunavskih Švaba, na Slobodana Miloševića, na masovno ubijanje i etničko čišćenje devedesetih godina prošlog veka. Jedva da će se neki Nemačkin sećati Andrića, ili je čuo za Crnjanskog, Kiša i Pekića, video Palić, Kopaonik ili Đerdapsku klisuru, jedva da će nekome pasti na pamet da je Srbija podunavska zemlja, baš kao i Nemačka. Gotovo niko nije čuo za Šumarice.

Uprkos mnogobrojnim privrednim i bilateralnim vezama, iako u Nemačkoj živi oko pola miliona Srba, dva naroda

ODNOS SRBIJE I NEMAČKE U BROJKAMA

Prema rezultatima prošle nedelje objavljene redovne godišnje ankete Nemačko-srpskog privrednog udruženja među nemačkim investitorima o poslovnem ambijentu u Srbiji, na pitanje "da li bi ponovo investirali u Srbiju" čak 92 odsto ispitanika je odgovorilo pozitivno (prošle godine 88 odsto). Srbija se po tome pozicionira na treće mesto među zemljama srednje i jugoistočne Evrope posle Poljske i Estonije.

Nemačka je u poslednjih 13 godina najveći donator Srbije. Nemačka savezna vlada stavila je od 2000. godine Srbiji na raspolaganje više od 1,6 milijardi evra finansijske i tehničke pomoći. Preduzeća iz Nemačke su među najvećim investitorima u Srbiji i zapošljavaju više od 25.000 radnika.

Delegacija nemačke privrede u Srbiji objavila je najnovije podatke o robnoj razmeni između Srbije i Nemačke za 2013. godinu. Prema podacima nemačkog saveznog ministarstva za ekonomiju i energiju, ukupna razmena u prošloj godini u poređenju sa 2012. porasla je za 11,7 odsto (dostigla 2,78 milijardi evra), pri čemu je srpski izvoz takođe zabeležio rekord od 1,20 milijardi evra (porast od čak 23,8 odsto), dok je uvoz iz Nemačke iznosio 1,58 milijardi evra. Time je prilično izbalansiran trenutni deficit Srbije i on za prošlu godinu iznosi 381,83 miliona evra (poređenja radi, u 2008. iznosio je 968,29 miliona evra).



U PROSTORIJAMA FORUMA:
Partnerstvo za budućnost

zapravo malo znaju jedan o drugom. Neznanje dovodi do predrasuda, a predrasude kočje razvoj.

Zato je cilj Foruma Srbija Nemačka da pored unapređenja srpsko-nemačkih odnosa u oblastima politike, privrede i nauke, razvija međusobne odnose i u oblasti kulture, kako bi građani dve zemlje bolje razumeli jedni druge. Forum je registrovan kao udruženje koje okuplja pojedince, organizacije i institucije iz Srbije i Nemačke.

Forum po prvi put različitim delovima srpskog i nemačkog društva pruža mogućnost da u zajedničkom interesu artikulišu posebno važne teme i tako pruže podršku Srbiji na njenom putu u Evropsku uniju, a Nemačkoj pomognu da još bolje razume položaj Srbije na takozvanom zapadnom Balkanu.

ZAŠTO JE OSNOVAN FORUM

U zvaničnom obrazloženju za osnivanje Foruma Srbija Nemačka stoji da su "srpsko-nemački odnosi u prošlosti bili sadržajni, kompleksni i često složeni. Zavisili su uvek od date političke i društvene situacije u Srbiji i Nemačkoj i oscilirali od dragocenih i raznovrsnih

prožimanja dveju kultura do nesporazuma, sukoba i ratova. Danas skoro da ne postoji odnos između dve zemlje koji je toliko ispunjen međusobno suprotstavljenim interpretacijama. Odnos srpskog društva prema Nemačkoj karakterišu sa jedne 'emotivne i psihološke' strane distanciranost i osećanje 'nezaslužene zapostavljenosti', dok je sa druge 'statističke i činjenične' strane Nemačka najvažniji privredni i politički partner Srbije. Nemačka je u poslednjih trinaest godina najveći donator Srbije. Preduzeća iz Nemačke su među najvećim investitorima u Srbiji i zapošljavaju više od 25.000 radnika. Srbija najviše robe i usluga izvozi upravo u Nemačku (u vrednosti od preko 1,3 mlrd. evra sa tendencijom stalnog dvocifrenog rasta). Dok u istraživanjima građani Srbije pokazuju veliku distancu prema Nemcima, istovremeno najveći broj ispitanika bi na prvom mestu živeo, radio ili studirao upravo u Nemačkoj... Buduće veze između dva naroda u velikoj meri će zavisiti od toga da li može da se otkloni uzajamno nerazumevanje u korist razumevanja kulturnih, privrednih i nacionalnih specifičnosti druge strane".

Primer za to su dali upravo budući predsednik Vlade Srbije Aleksandar Vučić i bivši kancelar Nemačke Gerhard Šreder, koji su se devedesetih godina prošlog veka našli na suprotnim stranama jugoslovenskog fronta, da bi prošlog četvrtka na svečanom otvaranju rada Foruma Srbija Nemačka u Legatu Milice Zorić i Rodoljuba Čolakovića na Dedinju pred brojnim gostima iz politike, privrede, medija i kulture govorili o zajedničkoj evropskoj budućnosti i partnerstvu Srbije i Nemačke

Forum ima cilj da doprinese prevazilaženju nemačkog osećaja, da Srbija, doduše, "ima kvalitet i kapacitet evropskog kulturnog prostora, ali da neguje i ističe i svoju posebnost, svoje vizantijsko nasleđe i blizinu orijentalnim kulturnim matricama i sistemima". Ova dvostranost Srbije, kako stoji u saopštenju Foruma, "njena kulturna višeznačnost je Nemcima ostala privlačna, ali nerazumljiva sa tendencijom da u Srbiji ipak vide nepouzdanog i nestabilnog budućeg člana Evropske unije. Odgovornost Nemačke prema prostoru Balkana je uvek bila van diskusije, ali su stepen, uzrok i veličina

odgovornosti za većinu nemačkih intelektualaca, a samim tim i za nemačko javno mnjenje, ostali nepoznati".

Jednom rečju, Srbi i Nemci se malo poznaju, iako misle da mnogo znaju jedni o drugima, na osnovu istorijskih konfrontacija i veza i mahom površnog medijskog izveštavanja.

KAKO DA SE USPOSTAVI DIJALOG

Komunikacija između Srbije i Nemačke u poslednjih dvadeset godina odvijala se prevažno u političkom prostoru. U fokusu odnosa bilo je stvaranje političke stabilnosti i saniranje posledica ratnih dešavanja na prostoru nekadašnje Jugoslavije. Stabilnost i uspostavljanje što šire podrške za put Srbije ka Evropskoj uniji godinama su bile prioritetne teme u odnosima dve zemlje. Ta faza je uspešno okončana, sledi opšti društveni dijalog.

U ostvarivanju svojih ciljeva Udruženje Forum Srbija Nemačka radi na razvoju mreže stručnjaka, institucija i organizacija koje će intenzivno saradivati na unapređenju odnosa dve zemlje. Forum ima cilj da organizuje formalne i neformalne susrete donosilaca odluka u Srbiji i Nemačkoj i osigura platformu za dijalog za najvažnije teme procesa integracija. Forum će u saradnji sa partnerima pružati intenzivnu podršku kulturnoj razmeni, promovisati privredne projekte i organizovati humanitarne akcije. Posebnu pažnju Forum će posvetiti razmeni mladih ljudi, stručnim usavršavanjima, promociji različitih programa stipendija i naučnoistraživačkoj saradnji.

VREME

Copyright © NP Vreme, Beograd

Upotreba materijala iz ovog fajla u bilo koje svrhe osim za
ličnu arhivu dozvoljena je samo uz pisano odobrenje NP Vreme

PDF IZDANJE RAZVILI: Saša Marković i Ivan Hrašovec

OBRADA: Marjana Hrašovec